

Program studiów

Kierunku: Położnictwo obowiązujący od r.a.:2025/2026

Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Część A. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STUDIÓW

1. Koncepcja kształcenia (zgodna ze strategią Uniwersytetu oraz zapotrzebowaniem społeczno-gospodarczym, uwzględniająca przyporządkowanie kierunku do dyscypliny lub dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)

Na kierunku położnictwo kształcą się przyszli mgr położnictwa, których zadaniem jest troska o zdrowie i życie ludzkie. Studentom przekazywane są umiejętności samodzielnego, krytycznego myślenia, swobody dyskusji, a przede wszystkim poszanowania takich wartości, jak humanizm i godność człowieka. Na kierunku położnictwo kształcimy studentów w oparciu o Standardy Kształcenia oraz zgodnie z zaleceniami Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, kładąc duży nacisk na efekty kształcenia. Przy tworzeniu programu studiów wykorzystano najlepsze wzorce krajowe i zagraniczne. Kształcenie odbywa się w różnych, dostosowanych do potrzeb formach studiów (wykłady, seminaria, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe) w oparciu o kadrę specjalistów posiadających doświadczenia praktyczne we współpracy z zakładami opieki zdrowotnej. Nasza oferta edukacyjna konsultowana jest z szeroko pojętym otoczeniem społecznym – mieszkańcami regionu, władzami, podmiotami społecznymi i gospodarczymi (interesariusze zewnętrzni).

Kształcenie na kierunku położnictwo daje podstawę do zapewnienia wszechstronnej edukacji zawodowej studentów, umożliwiającej zdobycie wysokich kompetencji zawodowych, profesjonalizmu w działaniu praktycznym, co stanowi atrybut podczas zatrudniania absolwentów, tak na rynku lokalnym, w kraju, jak i za granicą. Absolwenci kierunku położnictwo przygotowani są do pracy zawodowej na najwyższym poziomie. Podejmują pracę w placówkach ochrony zdrowia świadcząc usługi zdrowotne na rzecz społeczności, w której pracują.

Zasadniczą misją Uniwersytetu Medycznego jest odkrywanie i rozpowszechnianie wiedzy poprzez badania naukowe w zakresie szeroko rozumianych nauk o życiu, kształcenie kadr medycznych z wykorzystaniem nowoczesnych metod nauczania, wreszcie dbałość o stan zdrowia mieszkańców Poznania, Wielkopolski, a także całego kraju.

Zgodnie z misją Uniwersytetu Medycznego, na Wydziale Nauk o Zdrowiu, gdzie realizowane są zajęcia dydaktyczne na kierunku położnictwo, prowadzone są badania naukowe, poszerzające i wytyczające nowe kierunki i pola badawcze. Prowadzone są programy wymiany krajowej, jak i międzynarodowej w zakresie wyjazdów studentów na programy stypendialne, z zachowaniem zasad dobrej praktyki oraz wolności badań naukowych.

2. Ogólne cele kształcenia (w tym uzasadnienie utworzenia/prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu)

Ogólnym celem kształcenia jest uzyskanie zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych umożliwiających uzyskanie dyplomu magistra położnictwa.

Celem kształcenia jest wyposażenie absolwenta w zaawansowaną wiedzę z zakresu położnictwa, ginekologii, neonatologii oraz innych nauk medycznych i społecznych. Absolwent posiada umiejętności: organizowania i nadzorowania opieki położniczo-ginekologicznej i pielęgniarstwa; wdrażania do praktyki najnowszej wiedzy; współpracy z członkami zespołu w zakresie doskonalenia jakości opieki; podnoszenia jakości opieki położniczo-ginekologicznej; wdrażania nowych metod, technik i rozwiązań organizacyjnych oraz wyznaczania obszarów podejmowania badań.

3. Sylwetka absolwenta (opis kwalifikacji absolwenta w odniesieniu do zakładanych efektów uczenia się)

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie

- 1) regulacje prawne w zakresie wykonywania zawodu położnej i udzielania świadczeń zdrowotnych;
- 2) założenia kształcenia na studiach przygotowującego do wykonywania zawodu położnej i kształcenia podyplomowego położnych;
- 3) kierunki rozwoju praktyki zawodowej położnej w Europie i na świecie;
- 4) problematykę zarządzania zespołami położniczymi i organizacji opieki zdrowotnej;
- 5) uwarunkowania rozwoju jakości usług zdrowotnych i zarządzanie jakością;
- 6) uwarunkowania kulturowe i religijne sprawowania opieki przez położną nad pacjentkami różnych narodowości i wyznań;
- 7) rolę położnej w opiece koordynowanej;
- 8) zasady orzekania o czasowej niezdolności do pracy i wystawiania zaświadczeń o czasowej niezdolności do pracy;
- 9) standardy realizacji świadczeń w ramach zaawansowanej praktyki położniczej oraz świadczeń położniczych udzielanych samodzielnie;
- 10) mechanizmy działania produktów leczniczych oraz zasady ich ordynowania;
- 11) zasady leczenia ran, w tym odleżyn i owrzodzeń nowotworowych, oraz pielęgnacji przetok;
- 12) metody i zasady terapii bólu ostrego i przewlekłego;

- 13) zasady i uwarunkowania wykonywania badania ultrasonograficznego (USG) narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej oraz ciąży niskiego ryzyka, a także oceny i opisywania wyniku badania;
- 14) zasady opieki nad kobietą z chorobą nowotworową narządu rodniczego i piersi w różnych etapach choroby oraz zasady opieki nad pacjentką w leczeniu systemowym nowotworów;
- 15) zasady opieki nad kobietą w okresie laktacji oraz uwarunkowania realizacji zadań edukatora do spraw laktacji;
- 16) zasady opieki nad kobietą z cukrzycą w okresie prekoncepcyjnym i okołoporodowym oraz uwarunkowania realizacji zadań edukatora do spraw diabetologii;
- 17) metody i zasady prowadzenia badań naukowych;
- 18) wymagania dotyczące przygotowywania publikacji naukowych;
- 19) proces planowania opieki nad pacjentką zgodnie z praktyką położniczą opartą na faktach.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- 1) rozwiązywać problemy zawodowe powstające w ramach wykonywania zawodu położnej, w szczególności związane z podejmowaniem decyzji w sytuacjach trudnych, wynikających ze specyfiki zadań zawodowych i warunków ich realizacji;
- 2) stosować odpowiednie przepisy prawa podczas wykonywania praktyki zawodowej położnej;
- 3) opracowywać założenia polityki kadrowej odpowiednie do zapotrzebowania pacjentek na opiekę położniczą;
- 4) stosować metody oraz techniki organizacji i zarządzania w analizowaniu i rozwiązywaniu problemów organizacyjnych oraz usprawnianiu praktyki zawodowej położnej;
- 5) organizować i nadzorować pracę zespołów pielęgniarek, położnych lub personelu pomocniczego;
- 6) dobierać i zlecać badania diagnostyczne w ramach uprawnień zawodowych położnej oraz interpretować ich wyniki;
- 7) samodzielnie ordynować wybrane leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie recepty lub zlecenia;

- 8) wykonać podstawowe badanie USG narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej oraz ciąży niskiego ryzyka, a także wstępnie ocenić i opisać wynik tego badania;
- 9) określać standardy opieki położniczej nad kobietą w okresie prekoncepcyjnym, okołoporodowym, klimakterium i senium oraz nad kobietą zagrożoną chorobą i chorobą ginekologicznie lub onkologicznie, a także wdrażać je do praktyki zawodowej położnej;
- 10) samodzielnie udzielać porad zdrowotnych w zakresie uprawnień zawodowych położnej;
- 11) udzielać porad w zakresie laktacji w okresie przygotowania do karmienia piersią i w czasie jego trwania oraz rozwiązywać problemy laktacyjne, a w przypadku relaktacji i laktacji indukowanej realizować zadania edukatora do spraw laktacji;
- 12) samodzielnie udzielać specjalistycznych świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki nad pacjentką z chorobą nowotworową narządu rodniczego i piersi oraz objętą leczeniem systemowym nowotworów;
- 13) realizować samodzielnie świadczenia specjalistyczne z zakresu terapii bólu ostrego i przewlekłego;
- 14) sprawować opiekę prekoncepcyjną nad kobietą z cukrzycą, w tym udzielać porad w celu przygotowania jej do świadomego planowania rodziny i pełnienia funkcji prokreacyjnej, oraz samodzielnie udzielać specjalistycznych świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki nad kobietą z cukrzycą w okresie okołoporodowym i z cukrzycą indukowaną ciążą, a także realizować zadania edukatora do spraw diabetologii;
- 15) opracować program edukacji i prowadzić edukację terapeutyczną pacjentki z chorobą ginekologiczną, nowotworową i z cukrzycą oraz dokonywać ewaluacji programu;
- 16) świadczyć samodzielnie opiekę specjalistyczną z zakresu leczenia ran (rany przewlekłej, odleżynowej i owrzodzenia nowotworowego);
- 17) udzielać pacjentce informacji w zakresie dostępu do poszczególnych rodzajów świadczeń zdrowotnych i kierować ją do realizacji świadczeń w ramach posiadanych uprawnień zawodowych położnej;
- 18) koordynować opiekę zdrowotną nad pacjentką w systemie ochrony zdrowia, w ramach posiadanych uprawnień zawodowych położnej oraz realizować kompleksowe świadczenia położnicze w podstawowej opiece zdrowotnej;
- 19) prowadzić badania naukowe i upowszechniać ich wyniki;
- 20) wykorzystywać wyniki badań naukowych i światowy dorobek w zakresie położnictwa w planowaniu opieki nad pacjentką i dla rozwoju praktyki zawodowej położnej;

- 21) wykorzystywać nowoczesne metody nauczania i ewaluacji stosowane w kształceniu na studiach przygotowującym do wykonywania zawodu położnej i kształceniu podyplomowym położnych.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- 1) dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
- 2) formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów;
- 3) okazywania dbałości o prestiż zawodu położnej i solidarność zawodową;
- 4) okazywania troski o bezpieczeństwo własne, otoczenia i współpracowników;
- 5) rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu położnej i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;
- 6) ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;
- 7) wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.

4. Nazwa kierunku studiów (adekwatna do zakładanych efektów uczenia się)

Położnictwo

5. Poziom studiów (studia pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia inżynierskie)

Studia drugiego stopnia

6. Forma lub formy studiów (studia na tym samym kierunku studiów, prowadzone w formie stacjonarnej i niestacjonarnej powinny umożliwić studentowi uzyskanie tych samych efektów uczenia się)

Studia stacjonarne / studia niestacjonarne

7. Profil studiów (ogólnoakademicki lub praktyczny)

8. Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny lub dyscyplin (do których odnoszą się efekty uczenia się, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)

100%					
DYSCYPLINA 1 WIODĄCA	%	DYSCYPLINA 2	%	DYSCYPLINA 3	%
Nauki medyczne	80%	Nauki o zdrowiu	20%		

9. Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata

Odporność na stres
 Samodzielność i inicjatywa
 Umiejętność organizacji pracy własnej
 Zdolności analityczne
 Umiejętność poszukiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji
 Budowanie relacji z pacjentem
 Komunikatywność, empatia
 Nastawienie na współpracę
 Umiejętność rozwiązywania problemów

10. Kryteria kwalifikowania kandydatów oraz przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego

Kształcenie na studiach drugiego stopnia mogą podejmować osoby, które ukończyły studia pierwszego stopnia na kierunku położnictwo. Oprócz tego, kandydaci powinni spełniać kryteria zawarte w aktualnej Uchwale Senatu Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, określającej warunki i tryb rekrutacji na studia w danym roku akademickim.

11. Zasady i warunki ukończenia studiów

Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów jest:

- 1) uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów,
- 2) złożenie egzaminu dyplomowego
- 3) pozytywna ocena pracy dyplomowej.

12. Możliwości zatrudnienia (typowe miejsca pracy) i kontynuacji kształcenia przez absolwentów

Absolwent po uzyskaniu prawa wykonywania zawodu położnej realizuje swoje zadania zawodowe w:

- pionie opieki położniczo-ginekologicznej i neonatologicznej w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej; w tym w lecznictwie zamkniętym oraz specjalistycznej ambulatoryjnej i podstawowej opiece zdrowotnej, w ramach praktyki indywidualnej i grupowej;
- w szpitalach i klinikach: w sali porodowej, w oddziałach: położniczym, patologii ciąży, ginekologicznym, onkologii ginekologicznej, neonatologicznym, patologii noworodka, sali operacyjnej położniczo-ginekologicznej;
- specjalistycznej ambulatoryjnej i podstawowej opiece zdrowotnej: domy narodzin, poradnie: ginekologiczno-położnicze, onkologii ginekologicznej, patologii ciąży, okresu przekwitania, profilaktyki chorób piersi, endokrynologiczno-ginekologicznej, leczenia niepłodności, seksuologiczne, neonatologiczne, laktacyjne, promocji zdrowia;
- szkołach rodzenia;
- placówkach oświatowo-wychowawczych
- administracji państwowej i samorządowej.
- prowadzenie prac naukowo-badawczych w dziedzinie opieki położniczej;
- kierowanie pracą zawodową położnych w Polsce i państwach Unii Europejskiej.

Kontynuacja kształcenia

Absolwent jest przygotowany do podejmowania wyzwań badawczych i podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich), studiów podyplomowych, a po rozpoczęciu pracy zawodowej - do podjęcia różnych form kształcenia podyplomowego (szkolenia specjalizacyjne, kursy specjalistyczne, kwalifikacyjne i doksztalcające).

13. Praktyki zawodowe (zasady i forma odbywania praktyk zawodowych, jeśli program je przewiduje)

Nieodłącznym elementem kształcenia na studiach drugiego stopnia są praktyki, które powinny trwać nie krócej niż 200 godzin i którym należy przypisać nie mniej niż 10 punktów ECTS. W ramach kształcenia praktycznego są realizowane efekty kształcenia zawarte w grupach A i B szczegółowych efektów kształcenia. Praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia, w szczególności w oddziałach ginekologii onkologicznej, onkologii ginekologicznej lub chirurgii onkologicznej; poradniach laktacyjnych i diabetologicznych; pracowniach ultrasonograficznych; gabinetach lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, położnej podstawowej opieki zdrowotnej lub poradniach ginekologicznych. Dopuszcza się możliwość odbycia praktyki indywidualnie zorganizowanej przez studenta, poza jednostkami wyznaczonymi przez Uczelnię. Student indywidualnie organizujący praktykę w wybranym przez siebie podmiocie, w kraju lub za granicą, musi uzyskać zgodę opiekuna praktyk. Podstawą wyrażenia zgody na indywidualne organizowanie przez studenta praktyki, jest złożenie wniosku. Porozumienia z podmiotami, w których odbywają się indywidualnie zorganizowane przez studenta praktyki, zawierane są bez zobowiązań finansowych ze strony Uczelni. Praktyki zawodowe są prowadzone pod kierunkiem osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu położnej, będącej pracownikiem danego podmiotu wykonującego działalność leczniczą, a nadzór nad prowadzeniem praktyk sprawuje opiekun praktyk z uczelni.

Praktyki zawodowe w zakresie diagnostyki ultrasonograficznej w położnictwie i ginekologii są prowadzone pod kierunkiem osoby posiadającej kompetencje zawodowe oraz doświadczenie w tym zakresie.

Część B. INFORMACJE PODSTAWOWE O KIERUNKU

1. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: magister położnictwa

2. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji: VII

3. Liczba semestrów: 4

4. łączna liczba punktów ECTS: 120

5. łączna liczba godzin zajęć: 1311

6. łączna liczba pkt ECTS zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli:

łączna Liczba ECTS z bezp. udziałem nauczycieli	% ECTS z bezp. udziałem nauczycieli w łącznej liczbie ECTS programu studiów
94,60	78,83%

7. Liczba punktów ECTS zajęć z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych (min. 5 pkt. ECTS w przypadku kierunku przyporządkowanego do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne i społeczne): 25

8. Wymiar oraz liczbę punktów ECTS praktyk zawodowych (jeżeli program je przewiduje):

ECTS	Wymiar (liczba godzin)
10	200

Część C. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE O KIERUNKU

1. Efekty uczenia się (jednakowe dla obu form studiów)

Lp.	Symbol efektu uczenia się	Treść kierunkowego efektu uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
WIEDZA – w zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie			
1	A.W1.	znaczenie i skutki prawne zdarzeń medycznych;	
2	A.W2.	problematykę zdarzeń niepożądanych i błędów medycznych w aspekcie bezpieczeństwa pacjentki;	
3	A.W3.	istotę błędów medycznych w interwencjach w praktyce zawodowej położnej	
4	A.W4.	problematykę ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej;	
5	A.W5.	przepisy prawa dotyczące przetwarzania danych osobowych szczególnych kategorii w systemie ochrony zdrowia;	
6	A.W6.	zakresy uprawnień zawodowych do udzielania świadczeń zdrowotnych przez położną w odniesieniu do poziomów kwalifikacji zawodowych położnej;	
7	A.W7.	metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia;	
8	A.W8.	zasady funkcjonowania organizacji i budowania jej struktur;	
9	A.W9.	metody oceny zapotrzebowania na opiekę położniczą w podstawowej opiece zdrowotnej oraz w opiece ambulatoryjnej, szpitalnej i domowej;	
10	A.W10.	pojęcie kultury organizacyjnej i czynniki ją determinujące;	
11	A.W11.	mechanizmy podejmowania decyzji w zarządzaniu;	
12	A.W12.	style zarządzania i znaczenie przywództwa w rozwoju praktyki zawodowej położnej;	
13	A.W13.	zasady realizacji i finansowania świadczeń zdrowotnych udzielanych przez położne w systemie ubezpieczenia zdrowotnego;	
14	A.W14.	specyfikę funkcji kierowniczych, w tym istotę delegowania zadań;	
15	A.W15.	metody diagnozy organizacyjnej, koncepcję i teorię zarządzania zmianą oraz zasady zarządzania strategicznego;	
16	A.W16.	problematykę zarządzania zasobami ludzkimi;	
17	A.W17.	uwarunkowania rozwoju zawodowego położnych;	
18	A.W18.	naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy;	
19	A.W19.	istotę procesu zmian i zasady zarządzania zmianą;	
20	A.W20.	modele i strategie zarządzania jakością w opiece zdrowotnej;	
21	A.W21.	podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki medycznej;	
22	A.W22.	metody prowadzenia działalności edukacyjnej wśród pacjentek;	
23	A.W23.	metody nauczania i środki dydaktyczne stosowane w kształceniu na studiach przygotowującym do wykonywania zawodu położnej i kształceniu podyplomowym położnych;	

24	A.W24.	teorie i modele opieki w odniesieniu do wielokulturowości podopiecznych w opiece położniczo-neonatologicznej i ginekologicznej, w tym teorię Madeleine Leininger;	
25	A.W25.	kulturowe, religijne i społeczne uwarunkowania organizacji terapii i zapewnienia opieki położnej, z uwzględnieniem zachowań zdrowotnych oraz komunikacji międzykulturowej w aspekcie zdrowia prokreacyjnego, macierzyństwa i ojcostwa;	
26	A.W26.	kulturowe, religijne i społeczne uwarunkowania opieki nad kobietą w różnych okresach życia i różnym stanie zdrowia oraz jej rodziną.	
27	B.W1.	mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w organizmie człowieka zależne od wieku i problemów zdrowotnych;	
28	B.W2.	regulacje prawne związane z refundacją leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych;	
29	B.W3.	zasady ordynowania leków zawierających określone substancje czynne (z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe) oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawiania na nie recept, a także zasady ordynowania określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept albo zleceń;	
30	B.W4.	zjawisko polifarmakoterapii i polipragmazji oraz skutki i objawy uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne;	
31	B.W5.	rodzaje bólu (ostry, przewlekły), mechanizm i drogi przewodzenia oraz czynniki wpływające na jego odczuwanie;	
32	B.W6.	metody i narzędzia diagnostyki oraz monitorowania odczuwania bólu przez pacjentkę;	
33	B.W7.	zasady i metody farmakologicznego i niefarmakologicznego postępowania przeciwbólowego zgodnie z rekomendacjami i zaleceniami Polskiego Towarzystwa Badań Bólu oraz odrębności terapii przeciwbólowej w zależności od wieku (noworodek, niemowlę, kobieta w okresie senu) oraz stanu pacjenta (kobieta w terminalnej fazie choroby nowotworowej lub w okresie ciąży i karmienia piersią);	
34	B.W8.	działanie i skuteczność leków przeciwbólowych z różnych grup (opiodowe i nieopiodowe leki przeciwbólowe, niesteroidowe leki przeciwzapalne (NLPZ), drabina analgetyczna i koanalgetyki) oraz ich działania niepożądane;	
35	B.W9.	źródła bólu i metody jego łagodzenia u noworodka i niemowlęcia;	
36	B.W10.	możliwości obrazowania przy różnych drogach dostępu z zastosowaniem nowoczesnej aparatury do diagnostyki ultrasonograficznej;	
37	B.W11.	zasady wykonywania badania USG narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej, narządu rodnej kobiety, w tym kobiety ciężarnej, rodzącej i w okresie połogu oraz prowadzenia dokumentacji w diagnostyce ultrasonograficznej;	
38	B.W12.	techniki wykonywania zabiegów przy użyciu ultrasonografu i zasady asystowania przy takich zabiegach;	
39	B.W13.	zastosowanie badania USG w diagnostyce niepłodności;	
40	B.W14.	rozróżnianie obrazów badania USG w przypadku ciąży ektopowej o różnej lokalizacji;	
41	B.W15.	zasady opisu i interpretacji diagnostyki ultrasonograficznej ciąży pojedynczej i wielopłodowej, w tym sposoby dokonywania pomiarów w położnictwie w poszczególnych trymestrach ciąży;	
42	B.W16.	standardy wykonywania, oceny i dokumentowania badania serca płodu za pomocą różnych technik ultrasonograficznych;	
43	B.W17.	wskazania do wykonywania badania USG w trakcie porodu (zahamowanie postępu porodu w przebiegu I i II okresu porodu);	
44	B.W18.	wskazania do wykonania badania USG we wczesnym połogu (diagnostyka krwawień po porodzie, diagnostyka zapalenia błony śluzowej macicy, ocena blizny po cięciu cesarskim, powikłania pooperacyjne) oraz zasady obrazowania macicy po	

		zakończonym porodem;	
45	B.W19.	zasady oceny blizny po cięciu cesarskim;	
46	B.W20.	sytuacje położnicze stwierdzone podczas badania USG wymagające skierowania kobiety ciężarnej na badanie konsultacyjne lub do hospitalizacji;	
47	B.W21.	regulacje prawne dotyczące udzielania specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w zakresie diagnostyki ultrasonograficznej w położnictwie i ginekologii;	
48	B.W22.	etiopatogenezę, rozpoznanie histopatologiczne, objawy kliniczne, podział na stopnie kliniczne według Międzynarodowej Federacji Ginekologów i Położników (<i>The International Federation of Gynecology and Obstetrics</i> , IFGO) oraz stopnie zaawansowania nowotworu według klasyfikacji stopnia zaawansowania nowotworu TNM (<i>Tumour</i> – guz (pierwotny), <i>Node</i> – węzeł (chłonny), <i>Metastases</i> – przerzuty (odległe)) w przypadku nowotworów narządu rodniczego i piersi;	
49	B.W23.	zasady leczenia pacjentki z objawami niepożądanymi wynikającymi z choroby nowotworowej lub podjętej terapii, i opieki nad taką pacjentką;	
50	B.W24.	objawy i metody rozpoznawania powikłań po radioterapii, chemioterapii, hormonoterapii i immunoterapii, sposoby zapobiegania takim powikłaniom oraz sposoby terapii spersonalizowanej i pielęgnacji;	
51	B.W25.	specyfikę opieki nad pacjentką w terminalnej fazie choroby nowotworowej;	
52	B.W26.	aktualne standardy postępowania w opiece okołoporodowej nad pacjentką z chorobą nowotworową;	
53	B.W27.	istotę psychoterapii jako metody wspomagającej w farmakologicznym leczeniu bólu nowotworowego;	
54	B.W28.	klasyfikacje poszczególnych grup leków przeciwnowotworowych stosowanych w onkologii oraz rodzaje leczenia systemowego;	
55	B.W29.	zasady podawania roztworów leków przeciwnowotworowych oraz zasady postępowania w przypadku wynaczynienia leku cytostatycznego;	
56	B.W30.	toksyczne oddziaływania leków cytostatycznych na personel medyczny oraz sposoby ochrony przed ich szkodliwym działaniem;	
57	B.W31.	objawy uboczne leczenia systemowego oraz powikłania tego leczenia ze względu na czas ich występowania;	
58	B.W32.	zakres opieki nad kobietą z cukrzycą w okresie prekonceptyjnym i okołoporodowym (ciążą, rodzącą i w okresie porodu) i nad jej dzieckiem;	
59	B.W33.	zasady przygotowania kobiety z cukrzycą do zajścia w ciążę, metody edukacji w zakresie samokontroli i monitorowania glikemii, glikozurii i acetonurii, zasady postępowania w przypadku hipoglikemii i hiperglikemii oraz pojawienia się stanów zagrożenia życia występujących w cukrzycy;	
60	B.W34.	standardy postępowania w opiece okołoporodowej nad kobietą z chorobami metaboliczną i endokrynologiczną;	

61	B.W35.	metody planowania ciąży dla kobiet z cukrzycą przedciążową i przeciwwskazania do zajścia w ciążę wynikające z przewlekłych powikłań choroby, zasady kwalifikacji ciężarnej do sposobu ukończenia ciąży i sposób postępowania z kobietą z cukrzycą – rodzącą i w okresie połogu;	
62	B.W36.	zakres specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w ramach opieki nad kobietą ciężarną z cukrzycą;	
63	B.W37.	charakterystykę rany przewlekłej, odleżynowej i owrzodzeń w przebiegu choroby nowotworowej, z uwzględnieniem czynników ryzyka, patomechanizmu zaburzenia gojenia ran, klasyfikacji i klinicznych metod oceny ran niegojących się;	
64	B.W38.	postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne zachowawcze i zabiegowe, z uwzględnieniem metod wspomagających proces gojenia i pielęgnacji ran niegojących się, zanieczyszczonych, zakażonych i przewlekłych, w tym odleżyn i owrzodzeń nowotworowych;	
65	B.W39.	rodzaje lawaseptyków, antyseptyków i opatrunków stosowanych w leczeniu i pielęgnacji ran oraz zasady ich doboru i refundacji;	
66	B.W40.	zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową do samoopieki oraz jego rodziny lub opiekuna do opieki nad takim pacjentem, zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji oraz zasady stałej i kompleksowej opieki nad pacjentem (kobietą, noworodkiem, niemowlęciem) z przetoką jelitową i moczową;	
67	B.W41.	zasady edukacji pacjentki z raną przewlekłą, odleżynową, przetoką jelitową i moczową oraz jej rodziny lub opiekuna;	
68	B.W42.	psychologiczne aspekty niepełnosprawności i ich znaczenie dla funkcjonowania kobiety niepełnosprawnej w okresie okołoporodowym oraz dla funkcjonowania jej rodziny;	
69	B.W43.	psychologiczne aspekty komplikacji ciążowo-położniczych i problemy psychoseksualne kobiet po porodzie;	
70	B.W44.	zalecenia dietetyczne dla kobiet z patologicznym przebiegiem ciąży oraz z różnymi nawykami żywieniowymi i zaburzeniami odżywiania;	
71	B.W45.	zasady diagnostyki, profilaktyki i leczenia chorób uwarunkowanych genetycznie oraz organizację opieki w tym zakresie;	
72	B.W46.	zasady opieki nad kobietą w okresie okołoporodowym z chorobą autoimmunologiczną i po przeszczepie narządów;	
73	B.W47.	zasady opieki nad kobietą w okresie okołoporodowym i noworodkiem uzależnionymi od środków odurzających i psychotropowych;	
74	B.W48.	międzynarodowe procedury mające na celu minimalizowanie ryzyka transmisji wertykalnej wirusa HIV od matki do płodu;	
75	B.W49.	rekomendacje, programy organizacji promujących karmienie piersią, normy etyczne odnoszące się do udzielanych świadczeń zdrowotnych w zakresie karmienia piersią oraz regulacje prawne;	
76	B.W50.	przebieg specjalistycznej porady laktacyjnej realizowanej przez edukatora do spraw laktacji;	
77	B.W51.	czynniki sprzyjające laktacji i zaburzające laktację oraz zasady postępowania w przypadku sytuacji trudnych w laktacji (po operacji chirurgicznej piersi, po operacji bariatrycznej), relaktacji i laktacji indukowanej;	
78	B.W52.	wpływ leków, używek i chorób zakaźnych na laktację oraz możliwość karmienia piersią;	
79	B.W53.	zasady koordynacji działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej w celu uzyskania przez kobietę z cukrzycą normoglikemii przy zminimalizowaniu ryzyka hipoglikemii oraz polepszenia jakości życia;	
80	B.W54.	właściwy dobór metod, form i środków dydaktycznych w prowadzeniu edukacji terapeutycznej kobiety z cukrzycą i jej rodziny;	
81	B.W55.	psychologiczne czynniki wpływające na przestrzeganie zaleceń przez kobietę z cukrzycą;	

82	B.W56.	czynniki ryzyka zaburzeń uroginekologicznych związane z ciążą i porodem, ogólnym stanem zdrowia, wiekiem oraz stylem życia;	
83	B.W57.	metody oceny siły mięśni dna miednicy i badania diagnostyczne stosowane w uroginekologii oraz zasady treningu i profilaktyki dysfunkcji mięśni dna miednicy w wysiłkowym nietrzymaniu moczu, zespole pęcherza nadreaktywnego i obniżeniu pęcherza nadreaktywnego, a także dysfunkcji występujących po operacjach w obrębie podbrzusza, po ciąży i porodzie;	
84	B.W58.	metody profilaktyki schorzeń uroginekologicznych oraz postępowanie terapeutyczne w zaburzeniach uroginekologicznych;	
85	B.W59.	zasady kompleksowej opieki nad pacjentką z chorobą nowotworową narządu rodowego i piersi w różnym stopniu zaawansowania oraz prowadzenia edukacji terapeutycznej;	
86	B.W60.	zasady edukacji pacjentki, jej rodziny lub opiekuna w zakresie podawania i świadomego dozowania leków przeciwbólowych oraz monitorowania bólu nowotworowego;	
87	B.W61.	modele opieki koordynowanej funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach Unii Europejskiej, w szczególności opieki koordynowanej nad kobietą ciężarną;	
88	B.W62.	zadania koordynatora świadczeń zdrowotnych w wybranych rodzajach świadczeń;	
89	B.W63.	zasady koordynowania programów zdrowotnych oraz organizację procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w różnych obszarach systemu ochrony zdrowia z uwzględnieniem aktualnych zmian systemowych;	
90	B.W64.	zasady funkcjonowania zespołów interprofesjonalnych w opiece zdrowotnej w oparciu o wybrane obszary specjalistycznych świadczeń zdrowotnych, w tym w opiece koordynowanej nad kobietą ciężarną;	
91	B.W65.	zasady orzekania o czasowej niezdolności do pracy i wystawiania zaświadczeń o czasowej niezdolności do pracy.	
92	C.W1.	uwarunkowania rozwoju badań naukowych w położnictwie;	
93	C.W2.	priorytety badań naukowych w położnictwie;	
94	C.W3.	dobre praktyki w badaniach naukowych;	
95	C.W4.	metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w jakościowych i ilościowych badaniach naukowych;	
96	C.W5.	zasady opracowania modelu badawczego, w tym cel, problemy badawcze i zmienne, wskaźniki do zmiennych, metody, techniki i narzędzia badawcze oraz dobór grupy do badań;	
97	C.W6.	zasady analizy i prezentacji wyników badań naukowych oraz ich upowszechniania;	
98	C.W7.	zasady przygotowywania baz danych do analiz statystycznych;	
99	C.W8.	narzędzia informatyczne, testy statystyczne i zasady opracowania wyników badań naukowych;	
100	C.W9.	źródła naukowej informacji medycznej;	
101	C.W10.	sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych;	
102	C.W11.	zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w położnictwie (<i>Evidence Based Midwifery Practice</i>);	

103	C.W12.	założenia i zasady opracowywania standardów postępowania położnej z uwzględnieniem praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie i położnictwie;	
104	C.W13.	zasady i etapy przygotowania rekomendacji, wytycznych i zaleceń w zakresie praktyki zawodowej położnej opartej na dowodach naukowych;	
105	C.W14.	systemy kształcenia na studiach przygotowującego do wykonywania zawodu położnej i kształcenia podyplomowego położnych w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	
106	C.W15.	strukturę i zasoby położnictwa w Europie i na świecie oraz prognozy ich rozwoju;	
107	C.W16.	procedurę uznawania kwalifikacji zawodowych położnych w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach europejskich;	
108	C.W17.	systemy opieki położniczej i współczesne kierunki rozwoju autonomii zawodu;	
109	C.W18.	główne zagrożenia środowiska pracy położnych w Europie i na świecie;	
110	C.W19.	inicjatywy i strategie międzynarodowe dotyczące ochrony i promocji zdrowia kobiet;	
111	C.W20.	zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń zdrowotnych w świetle prawa Unii Europejskiej;	
112	C.W21.	role i zadania krajowych i międzynarodowych organizacji położniczych: Polskiego Towarzystwa Położnych, Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (<i>International Confederation of Midwives</i> , ICM), Europejskiego Stowarzyszenia Położnych (<i>European Midwives Association</i> , EMA);	
113	C.W22.	rolę i priorytety polityki zdrowotnej Światowej Organizacji Zdrowia (<i>World Health Organization</i> , WHO) oraz Unii Europejskiej.	
UMIEJĘTNOŚCI- w zakresie umiejętności absolwent potrafi			
114	A.U1.	oceniać zdarzenia w praktyce zawodowej położnej w kontekście zgodności z przepisami prawa oraz możliwości i sposobów dochodzenia roszczeń, a także wskazywać możliwości rozwiązania danego problemu;	
115	A.U2.	kwalifikować daną sytuację zawodową w odniesieniu do prawa cywilnego, karnego i prawa pracy oraz w zakresie odpowiedzialności zawodowej;	
116	A.U3.	analizować przyczyny błędów medycznych i wdrażać działania zapobiegawcze w ramach uprawnień zawodowych położnej;	
117	A.U4.	stosować metody analizy strategicznej niezbędne do funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą;	
118	A.U5.	organizować i nadzorować pracę zespołów pielęgniarek, położnych lub personelu pomocniczego;	
119	A.U6.	stosować różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych;	
120	A.U7.	planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i planować proces adaptacji zawodowej;	
121	A.U8.	opracowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarzką lub położniczą;	
122	A.U9.	opracować plan własnego rozwoju zawodowego i motywować do rozwoju zawodowego innych członków podległego zespołu;	
123	A.U10.	opracowywać standardy organizacyjne i przygotowywać opisy stanowisk pracy dla położnych oraz innych podległych pracowników;	
124	A.U11.	nadzorować jakość opieki położniczej w podmiocie wykonującym działalność leczniczą, w tym przygotować ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości;	
125	A.U12.	organizować proces dydaktyczny z wykorzystaniem nowoczesnych technologii stosowanych w kształceniu na studiach przygotowującym do wykonywania zawodu położnej i kształceniu podyplomowym położnych;	

126	A.U13.	dobierać odpowiednie środki i metody nauczania w działalności dydaktycznej;	
127	A.U14.	dokonywać weryfikacji prawidłowości organizacji procesu kształcenia zawodowego;	
128	A.U15.	wykorzystywać w pracy zróżnicowane metody i techniki komunikacji interpersonalnej z kobietą w każdym okresie jej życia, jej rodziną lub opiekunem, uwzględniając uwarunkowania kulturowe, etniczne, religijne i społeczne;	
129	A.U16.	analizować kulturowe, religijne i społeczne aspekty opieki nad kobietą, jej rodziną lub opiekunem w okresie prokreacji i okołoporodowym oraz opieki neonatologicznej;	
130	A.U17.	uwzględniać uwarunkowania kulturowe, religijne i społeczne w odniesieniu do potrzeb kobiety w różnych okresach życia i różnym stanie zdrowia oraz do potrzeb jej rodziny;	
131	A.U18.	analizować relację położna – pacjentka i wskazywać bariery w komunikacji międzykulturowej;	
132	A.U19.	identyfikować problemy pacjentki i jej rodziny (niepowodzenia prokreacyjne, transplantacja, transfuzja, styl życia) wynikające z uwarunkowań kulturowych, religijnych i społecznych w różnych okresach życia i różnym stanie zdrowia;	
133	A.U20.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	
134	B.U1.	dobierać i przygotowywać zapisy form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjentki;	
135	B.U2.	interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych;	
136	B.U3.	dobierać i ordynować leki zawierające określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, w tym wystawiać na nie recepty;	
137	B.U4.	dobierać i ordynować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawiać na nie recepty oraz ordynować określone wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie zlecenia albo recepty;	
138	B.U5.	rozpoznawać zjawisko i skutki polifarmakoterapii i polipragmazji oraz edukować pacjentkę, jej rodzinę lub opiekuna i innych pracowników opieki zdrowotnej w zakresie stosowanej farmakoterapii;	
139	B.U6.	oceniać ból ostry i przewlekły przy zastosowaniu skali jego natężenia dobranej do danej grupy pacjentów (kobieta, noworodek, niemowlę) oraz skuteczność zastosowanej terapii;	
140	B.U7.	określić poziom sprawności poznawczej pacjenta (kobieta, noworodek, niemowlę) oraz ocenić poziom natężenia bólu i objawy związane z odczuwaniem bólu według określonej skali u pacjentów bez zaburzeń poznawczych i z zaburzeniami poznawczymi;	
141	B.U8.	uwzględnić w ocenie bólu ostrego i przewlekłego oraz prowadzonej terapii przeciwbólowej metody nefarmakologiczne dostosowane do szczególnych grup pacjentów (kobieta, noworodek, niemowlę);	
142	B.U9.	samodzielnie dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu ostrego i przewlekłego oraz metody nefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego i wieku pacjenta (kobieta, noworodek, niemowlę);	
143	B.U10.	monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego oraz modyfikować dawkę leku przeciwbólowego w zakresie zlecenia lekarskiego;	
144	B.U11.	przeprowadzić edukację pacjentki, jej rodziny lub opiekuna w zakresie metod oceny i leczenia bólu z wykorzystaniem nefarmakologicznych metod leczenia bólu w warunkach domowych;	
145	B.U12.	oceniać nasilenie bólu u noworodka oraz stosować zasady postępowania przeciwbólowego i sedacyjnego na oddziale intensywnej terapii noworodka;	
146	B.U13.	wykonywać badanie USG narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej, z wykorzystaniem właściwej techniki badania USG i odpowiedniej głowicy ultrasonograficznej;	
147	B.U14.	dokonać wstępnej oceny badania USG narządu jamy brzusznej i opisać jego wynik;	
148	B.U15.	rozróżniać anatomię ultrasonograficzną narządu rodowego w różnych okresach życia kobiety i wstępnie interpretować podstawowe wyniki badań USG;	
149	B.U16.	przeprowadzić badanie USG według Rekomendacji Sekcji Ultrasonograficznej Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników (PTGiP) w zakresie przesiewowej diagnostyki ultrasonograficznej w ginekologii u kobiet w wieku rozwojowym (badanie przez powłoki brzuszne lub przezodbytnicze), rozrodczym, okołomenopauzalnym i	

		pomenopauzalnym;	
150	B.U17.	rozpoznać i rozróżniać obrazy badania USG w przypadku ciąży ektopowej o różnej lokalizacji;	
151	B.U18.	rozpoznać w badaniu USG wczesną ciążę i jej umiejscowienie oraz ocenić prawidłowość rozwoju pęcherzyka ciążowego i wiek ciążowy, a także masę, dojrzałość i położenie płodu;	
152	B.U19.	wykonać badanie USG ciąży niskiego ryzyka w poszczególnych trymestrach ciąży, ocenić prawidłowość jej rozwoju, wielkość płodu, wykluczyć duże wady anatomiczne płodu, ocenić stan płodu i popłodu (łożyska i płynu owodniowego) oraz opisać wynik tego badania;	
153	B.U20.	dokonać wstępnej oceny płodu i struktur w otoczeniu płodu oraz pogłębionej oceny serca, układu krążenia i innych struktur płodu za pomocą różnych technik ultrasonograficznych;	
154	B.U21.	ocenić stopień zaawansowania główki w kanale rodym na podstawie badania USG;	
155	B.U22.	wykonać badanie USG w połogu w ramach diagnostyki krwawień po porodzie i zapalenia błony śluzowej macicy, oceny blizny po cięciu cesarskim i powikłań pooperacyjnych oraz ocenić i zinterpretować objętość moczu zalegającego w pęcherzu moczowym po mikcji;	
156	B.U23.	interpretować podstawowe wyniki badań USG z wykorzystaniem techniki przezpochwowej, przezodbytniczej i przezbrzuszej w położnictwie i ginekologii;	
157	B.U24.	określać w jakich stanach klinicznych, przy jakich podejrzeniach i przy uzyskaniu jakich obrazów powinno być wykonane konsultacyjne badanie USG;	
158	B.U25.	uczestniczyć w diagnostyce chorób nowotworowych narządu rodowego i w przygotowaniu kobiety do badania oraz interpretować wyniki badań diagnostycznych stosowanych w ginekologii, ginekologii onkologicznej lub onkologii ginekologicznej;	
159	B.U26.	sprawować opiekę nad pacjentką poddaną leczeniu różnymi metodami, w tym metodą brachyterapii lub teleterapii oraz chemioterapii i radioterapii, a także udzielić informacji na temat zasad zachowania się pacjentki podczas leczenia tymi metodami oraz po zakończonej terapii;	
160	B.U27.	planować i realizować działania mające na celu zapobieganie powikłaniom wynikającym z prowadzonej terapii oraz z terminalnej fazy choroby i sprawować opiekę w sytuacji wystąpienia powikłań;	
161	B.U28.	oceniać stan zdrowia pacjentki z chorobą nowotworową w okresie okołoporodowym oraz zaplanować i realizować opiekę;	
162	B.U29.	rozpoznać sytuację psychiczną pacjentki i jej reakcję na chorobę nowotworową, proces terapii i jego następstwa oraz podejmować działania psychoterapeutyczne;	
163	B.U30.	przygotować pacjentkę do leczenia systemowego nowotworu oraz planować i realizować opiekę w trakcie leczenia systemowego;	
164	B.U31.	zapobiegać wynaczynieniu leków cytostatycznych, ocenić reakcje miejscowe po wynaczynieniu i podjąć interwencję;	
165	B.U32.	przygotować pacjentkę do życia z chorobą nowotworową i ograniczeniami wynikającymi z leczenia systemowego;	
166	B.U33.	edukować pacjentkę, jej rodzinę lub opiekuna w zakresie stosowania odpowiedniej diety w trakcie leczenia systemowego i po takim leczeniu, uwzględniając zasady żywienia doustnego, dojelitowego i pozajelitowego;	
167	B.U34.	ocenić stan zdrowia pacjentki z chorobami metaboliczną i endokrynologiczną w okresie okołoporodowym oraz zapewnić jej opiekę;	
168	B.U35.	rozpoznawać zagrożenia dla kobiety z cukrzycą i jej dziecka wynikające z ciąży nieplanowanej i planowanej;	
169	B.U36.	opracować indywidualny plan opieki nad kobietą z cukrzycą oraz założenia dietetyczne dla kobiety ciężarnej z zaburzeniami węglowodanowymi w zależności od wskaźnika masy ciała (<i>Body Mass Index</i> , BMI) i trymestru ciąży;	
170	B.U37.	rozpoznać czynniki ryzyka zaburzające proces gojenia ran, klasyfikować i klinicznie ocenić rany niegojące się oraz je monitorować, a także rozpoznać powikłania rany;	

171	B.U38.	podejmować działania pielęgnacyjne i terapeutyczne ran niegojących się, zanieczyszczonych, zakażonych, przewlekłych, w tym odleżyn i owrzodzeń nowotworowych oraz przetok jelitowej i moczowej;	
172	B.U39.	samodzielnie dobrać do rodzaju i stanu rany metody leczenia rany oraz nowoczesne opatrunki;	
173	B.U40.	dobierać sprzęt i środki do zaopatrzenia przetoki jelitowej i moczowej oraz doradzać pacjentce, jej rodzinie lub opiekunowi w zakresie refundacji i doboru sprzętu i możliwości wsparcia społecznego w zakresie uprawnień zawodowych położnej;	
174	B.U41.	doradzać członkom zespołu interprofesjonalnego w zakresie profilaktyki ran i ich nowoczesnego leczenia;	
175	B.U42.	wskazać pacjentce, jej rodzinie lub opiekunowi możliwości diagnostyki i leczenia specjalistycznego ran;	
176	B.U43.	edukować pacjentkę, jej rodzinę lub opiekuna w zakresie postępowania zapobiegającego wystąpieniu rany przewlekłej i powikłań rany oraz opieki nad pacjentką z raną;	
177	B.U44.	organizować i podejmować współpracę z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie opieki nad kobietą w okresie okołoporodowym z chorobą przewlekłą i o niepomyślnym rokowaniu oraz kobietą niepełnosprawną, jej rodziną lub opiekunem;	
178	B.U45.	rozpoznawać objawy współzależnienia i wdrażać adekwatne postępowanie oraz sprawować opiekę w środowisku domowym nad kobietą w okresie prekonceptyjnym i okołoporodowym oraz nad noworodkiem uzależnionymi od alkoholu, środków odurzających i psychotropowych;	
179	B.U46.	rozpoznawać objawy zaburzeń odżywiania w okresie ciąży, w tym pregoreksji, niedoborów mineralno-witaminowych wynikających z restrykcyjnych diet oraz planować działania przeciwdziałające ich możliwym niekorzystnym skutkom dla kobiety ciężarnej i płodu;	
180	B.U47.	wskazywać różne formy wsparcia dla kobiety w sytuacjach trudnych w okresie ciąży i porodu, z uwzględnieniem prenatalnej opieki hospicyjnej, oraz po kolejnych niepowodzeniach prokreacyjnych;	
181	B.U48.	wdrażać aktualne międzynarodowe procedury mające na celu zminimalizowanie ryzyka transmisji wertykalnej wirusa HIV od matki do płodu;	
182	B.U49.	udzielać porad laktacyjnych;	
183	B.U50.	zaplanować i wdrożyć działania edukacyjne w przypadku wystąpienia problemów laktacyjnych i sytuacji trudnych w laktacji (w tym po operacji chirurgicznej piersi i bariatrycznej) oraz w przypadku relaktacji i laktacji indukowanej;	
184	B.U51.	dokonać ewaluacji skuteczności prowadzonych działań edukacyjnych w zakresie laktacji;	
185	B.U52.	przewodzić poradnictwo w zakresie opieki prekonceptyjnej, okołoporodowej i w okresie porodu nad kobietą z cukrzycą i jej dzieckiem;	
186	B.U53.	dokonać ewaluacji skuteczności programu edukacji kobiety z cukrzycą;	
187	B.U54.	identyfikować czynniki ryzyka zaburzeń uroginekologicznych i opracować plany edukacji pacjentki i opieki nad pacjentką w celu zniwelowania skutków działania tych czynników ryzyka oraz wzmocnienia mięśni dna miednicy;	
188	B.U55.	interpretować wyniki badań diagnostycznych z zakresu uroginekologii oraz zaproponować postępowanie fizykoterapeutyczne;	
189	B.U56.	opracować program edukacji pacjentki w zakresie profilaktyki nietrzymania moczu (w okresie ciąży, po porodzie, w okresie klimakterium, po operacjach ginekologicznych);	
190	B.U57.	przewodzić edukację terapeutyczną pacjentki, jej rodziny lub opiekuna w zakresie objawów ubocznych leczenia onkologicznego, zapobiegania powikłaniom wynikającym z choroby lub procesu leczenia oraz w zakresie rehabilitacji wczesnej i późnej po leczeniu onkologicznym narządu rodniczego i piersi, a także po operacjach rekonstrukcyjnych;	
191	B.U58.	podejmować działania w zakresie profilaktyki chorób ginekologicznych narządu rodniczego w okresie klimakterium i senu;	
192	B.U59.	planować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie uprawnień zawodowych położnej, z uwzględnieniem kryterium jakości i	

		efektywności;	
193	B.U60.	koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla kobiet w okresie okołoporodowym w zakresie opieki położniczej;	
194	B.U61.	stwierdzać wskazania zdrowotne na podstawie oceny stanu zdrowia kobiety lub jej dziecka.	
195	C.U1.	rozpoznać uwarunkowania rozwoju badań naukowych w położnictwie;	
196	C.U2.	rozpoznać priorytety badań naukowych w położnictwie w ujęciu międzynarodowym, europejskim i krajowym;	
197	C.U3.	scharakteryzować metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w badaniach naukowych w pielęgniarstwie i położnictwie;	
198	C.U4.	opracować model badawczy, w tym sformułować cel badań, problemy badawcze, zmienne, wskaźniki do zmiennych, metody, techniki i narzędzia badawcze oraz dobrać grupę do badań;	
199	C.U5.	przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy;	
200	C.U6.	przygotowywać bazy danych do obliczeń statystycznych;	
201	C.U7.	stosować testy parametryczne i nieparametryczne dla zmiennych zależnych i niezależnych;	
202	C.U8.	korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia ginekologiczne, położnicze i neonatologiczne;	
203	C.U9.	wskazać różnice między praktyką opartą na dowodach naukowych a praktyką opartą na faktach;	
204	C.U10.	wskazać etapy praktyki opartej na dowodach naukowych;	
205	C.U11.	scharakteryzować poziomy i stopień dowodów naukowych;	
206	C.U12.	wykorzystywać wyniki badań naukowych w zakresie opieki położniczej, ginekologicznej i neonatologicznej niezbędne do podjęcia właściwej decyzji w praktyce zawodowej położnej;	
207	C.U13.	przygotowywać rekomendacje w zakresie praktyki zawodowej położnej w oparciu o dowody naukowe;	
208	C.U14.	analizować dokumenty Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) i Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (ICM) w zakresie aktualnego stanu położnictwa i uwarunkowań rozwoju zawodu położnej;	
209	C.U15.	rozróżniać systemy kształcenia i uprawnienia zawodowe położnych w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą;	
210	C.U16.	rozróżniać modele opieki położniczej w kontekście rozwoju zawodu położnej i zachodzących zmian w zakresie opieki nad kobietą w różnych okresach życia i jej dzieckiem;	
211	C.U17.	analizować inicjatywy i strategie międzynarodowe dotyczące ochrony i promocji zdrowia kobiet w celu organizowania opieki nad kobietą w różnych okresach życia i różnym stanie zdrowia.	

2. Wykaz zajęć lub grup zajęć wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów*

Lp.	zajęcia/grupa zajęć	ECTS	Symbole efektów uczenia się	podstawowe treści programowe	metody oceny i weryfikacji EU*
1	Prawo w praktyce zawodowej położnej	3	A.W1.	1. Znaczenie i skutki prawne zdarzeń medycznych; 2. Problematyka zdarzeń niepożądanych i błędów medycznych w aspekcie bezpieczeństwa pacjentki; 3. Istota błędów medycznych w interwencjach w praktyce zawodowej położnej; 4. Problematyka ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej; 5. Przepisy prawa dotyczące przetwarzania danych osobowych szczególnych kategorii w systemie ochrony zdrowia; 6. Ocena zdarzenia w praktyce zawodowej położnej w kontekście zgodności z przepisami prawa oraz możliwości i sposobów dochodzenia roszczeń. Ocena możliwości rozwiązania danego problemu; 7. Kwalifikacja sytuacji zawodowej w odniesieniu do prawa cywilnego, karnego i prawa pracy oraz w zakresie odpowiedzialności zawodowej; 8. Analiza przyczyny błędów medycznych i wdrażanie działania zapobiegawczego w ramach uprawnień zawodowych położnej;	test
			A.W2.		
			A.W3.		
			A.W4.		
			A.W5.		
			A.U1.		
			A.U2.		
			A.U3.		
2	Zarządzanie w praktyce zawodowej położnej	6+1	A.W6.	1. Zakresy uprawnień zawodowych do udzielania świadczeń zdrowotnych przez położną w odniesieniu do poziomów kwalifikacji zawodowych położnej; 2. Metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia; 3. Zasady funkcjonowania organizacji i budowania jej struktur; 4. Metody oceny zapotrzebowania na opiekę położniczą w podstawowej opiece zdrowotnej oraz w opiece ambulatoryjnej, szpitalnej i domowej; 5. Pojęcie kultury organizacyjnej i czynniki ją determinujące; 6. Mechanizmy podejmowania decyzji w zarządzaniu; 7. Style zarządzania i znaczenie przywództwa w rozwoju praktyki zawodowej położnej; 8. Zasady realizacji i finansowania świadczeń zdrowotnych udzielanych przez położne w systemie ubezpieczenia zdrowotnego; 9. Specyfika funkcji kierowniczych, w tym istota delegowania zadań; 10. Metody diagnozy organizacyjnej, koncepcji i teorii zarządzania zmianą oraz zasady zarządzania strategicznego; 11. Zarządzanie zasobami ludzkimi; 12. Uwarunkowania rozwoju zawodowego położnych; 13. Naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy; 14. Istota procesu zmian i zasady zarządzania zmianą; 15. Modele i strategie zarządzania jakością w opiece zdrowotnej; 16. Metody analizy strategicznej niezbędne do funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą; 17. Praca zespołów pielęgniarek, położnych lub personelu pomocniczego- organizacja i nadzór; 18. Metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych;	test, egzamin
			A.W7.		
			A.W8.		
			A.W9.		
			A.W10.		
			A.W11.		
			A.W12.		
			A.W13.		
			A.W14.		
			A.W15.		
			A.W16.		
			A.W17.		
			A.W18.		
			A.W19.		
			A.W20.		

			A.U4.	19.. Planowanie zasobów ludzkich. Organizacja rekrutacji pracowniczej, planowanie procesu adaptacji zawodowej; 20. Harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską lub położniczą; 21. Plan własnego rozwoju zawodowego. Metody motywacji do rozwoju zawodowego innych członków podległego zespołu; 22. Standardy organizacyjne i opisy stanowisk pracy dla położnych oraz innych podległych pracowników; 23. Jakość opieki położniczej w podmiocie wykonującym działalność leczniczą. Przygotowanie podmiotu do zewnętrznej oceny jakości.	
			A.U5.		
			A.U6.		
			A.U7.		
			A.U8.		
			A.U9.		
			A.U10.		
			A.U11.		
3	Dydaktyka medyczna	3	A.W21.	1. Podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki medycznej; 2. Metody prowadzenia działalności edukacyjnej wśród pacjentek; 3. Metody nauczania i środki dydaktyczne stosowane w kształceniu na studiach przygotowującym do wykonywania zawodu położnej i kształceniu podyplomowym położnych; 4. Organizacja procesu dydaktycznego z wykorzystaniem nowoczesnych technologii stosowanych w kształceniu na studiach przygotowującym do wykonywania zawodu położnej i kształceniu podyplomowym położnych; 5. Dobór środków i metod nauczania w działalności dydaktycznej; 6. Weryfikacja prawidłowości organizacji procesu kształcenia zawodowego.	test, wykonanie zadania, egzamin
			A.W22.		
			A.W23.		
			A.U12.		
			A.U13.		
			A.U14.		
4	Wielokulturowość w praktyce zawodowej położnej	1	A.W24.	1. Teorie i modele opieki w odniesieniu do wielokulturowości podopiecznych w opiece położniczo-neonatologicznej i ginekologicznej; 2. Teoria Madeleine Leininger; 3. Kulturowe, religijne i społeczne uwarunkowania organizacji terapii i zapewnienia opieki położnej, z uwzględnieniem zachowań zdrowotnych oraz komunikacji międzykulturowej w aspekcie zdrowia prokreacyjnego, macierzyństwa i ojcostwa; 4. Kulturowe, religijne i społeczne uwarunkowania opieki nad kobietą w różnych okresach życia i różnym stanie zdrowia oraz jej rodziną. 5. Zróżnicowane metody i techniki komunikacji interpersonalnej z kobietą w każdym okresie jej życia, jej rodziną lub opiekunem, uwzględniając uwarunkowania: - kulturowe, - etniczne, - religijne - społeczne; 6. Analiza kulturowych, religijnych i społecznych aspektów opieki nad kobietą, jej rodziną lub opiekunem w okresie prokreacji i okołoporodowym oraz opieki neonatologicznej; 7. Uwarunkowania kulturowe, religijne i społeczne w odniesieniu do potrzeb kobiety w różnych okresach życia i różnym stanie zdrowia oraz do potrzeb jej rodziny; 8. Analiza relacji położna – pacjentka. Bariery w komunikacji międzykulturowej; 9. Identyfikacja problemów pacjentki i jej rodziny, wynikających z uwarunkowań kulturowych, religijnych i społecznych w różnych okresach życia i różnym stanie zdrowia. Omówienie wybranych problemów:	prezentacja, projekt, odpowiedź ustna
			A.W25.		
			A.W26.		
			A.U15.		
			A.U16.		
			A.U17.		
			A.U18.		
			A.U19.		

				- niepowodzenia prokreacyjne, - transplantacja, - transfuzja, - styl życia.	
5	Język angielski	8	A.U20.	1. Komunikacja w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	test, odpowiedź ustna, prezentacja
6	Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych	6	B.W1.	1. Mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w organizmie człowieka zależne od wieku i problemów zdrowotnych;	odpowiedź ustna , egzamin , wykonanie zadania, analiza przypadku
			B.W2.	2. Regulacje prawne związane z refundacją:	
			B.W3.	- leków,	
			B.W4.	- środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	
			B.U1.	- wyrobów medycznych;	
			B.U2.	3. Zasady ordynowania leków zawierających określone substancje czynne oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawianie na nie recept.	
			B.U3.	4. Zasady ordynowania określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept albo zleceń;	
			B.U4.	5. Zjawisko polifarmakoterapii i polipragmazji oraz skutki i objawy uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne;	
			B.U5.	6. Zapisy form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjentki – dobór i przygotowanie; 7. Interpretacja charakterystyki farmaceutycznej produktów leczniczych; 8. Dobór i ordynowanie leków zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, w tym wystawiać na nie recepty; 9. Identyfikacja zjawiska i skutków polifarmakoterapii i polipragmazji oraz edukacja pacjentki, jej rodziny lub opiekuna i innych pracowników opieki zdrowotnej w zakresie stosowanej farmakoterapii.	
7	Terapia bólu ostrego i przewlekłego	3	B.W5.	1. Rodzaje bólu (ostry, przewlekły), mechanizm i drogi przewodzenia oraz czynniki wpływające na jego odczuwanie;	test, egzamin
			B.W6.	2. Metody i narzędzia diagnostyki oraz monitorowania odczuwania bólu przez pacjentkę;	
			B.W7.	3. Zasady i metody farmakologicznego i nefarmakologicznego postępowania przeciwbólowego zgodnie z rekomendacjami i zaleceniami Polskiego Towarzystwa Badań Bólu oraz odrębności terapii przeciwbólowej w zależności od wieku (noworodek, niemowlę, kobieta w okresie senium) oraz stanu pacjenta (kobieta w terminalnej fazie choroby nowotworowej lub w okresie ciąży i karmienia piersią);	
			B.W8.	4. Działanie i skuteczność leków przeciwbólowych z różnych grup oraz ich działania niepożądane;	
			B.W9.	5. Charakterystyka i omówienie:	
			B.U6.	- opioidowych i nieopiodowych leków przeciwbólowych,	
			B.U7.	- niesteroidowych leków przeciwzapalnych (NLPZ),	
			B.U8.	- drabiny analgetycznej	
			B.U9.	- koanalgetyki;	
			B.U10.		

			B.U11.	6. Źródła bólu i metody jego łagodzenia u noworodka i niemowlęcia.	
			B.U12.	7. Skuteczność leczenia przeciwbólowego oraz modyfikacja dawki leku przeciwbólowego w zakresie zlecenia lekarskiego; 8. Edukacja pacjentki, jej rodziny lub opiekuna w zakresie metod oceny i leczenia bólu z wykorzystaniem nefarmakologicznych metod leczenia bólu w warunkach domowych; 9. Ocena nasilenia bólu u noworodka oraz zasady postępowania przeciwbólowego i sedacyjnego na oddziale intensywnej terapii noworodka.	
8	Diagnostyka ultrasonograficzna w położnictwie i ginekologii	6+3	B.W10.	1. Zasady wykonywania badania USG narządów: - jamy brzusznej i miednicy mniejszej, - narządu rodnej kobiety, w tym kobiety ciężarnej, rodzącej i w okresie połogu;	egzamin, wykonanie zadania, odpowiedź ustne
			B.W11.	2. Zasady prowadzenia dokumentacji w diagnostyce ultrasonograficznej;	
			B.W12.	3. Techniki wykonywania zabiegów przy użyciu ultrasonografu i zasady asystowania przy takich zabiegach;	
			B.W13.	4. Zastosowanie badania USG w diagnostyce niepłodności;	
			B.W14.	5. Rozróżnianie obrazów badania USG w przypadku ciąży ektopowej o różnej lokalizacji;	
			B.W15.	6. Zasady opisu i interpretacji diagnostyki ultrasonograficznej ciąży pojedynczej i wielopłodowej.	
			B.W16.	7. Sposoby dokonywania pomiarów w położnictwie w poszczególnych trymestrach ciąży;	
			B.W17.	8. Standardy wykonywania, oceny i dokumentowania badania serca płodu za pomocą różnych technik ultrasonograficznych;	
			B.W18.	9. Wskazania do wykonywania badania USG w trakcie porodu (zahamowanie postępu porodu w przebiegu I i II okresu porodu);	
			B.W19.	10. Wskazania do wykonania badania USG we wczesnym połogu oraz zasady obrazowania macicy po zakończonym połogu.	
			B.W20.	Analiza i omówienie:	
			B.W21.	- diagnostyki krwawień po porodzie,	
			B.U13.	- diagnostyki zapalenia błony śluzowej macicy,	
			B.U14.	- oceny blizny po cięciu cesarskim,	
			B.U15.	- powikłań pooperacyjnych;	
			B.U16.	11. Zasady oceny blizny po cięciu cesarskim;	
			B.U17.	12. Sytuacje położnicze stwierdzone podczas badania USG wymagające skierowania kobiety ciężarnej na badanie konsultacyjne lub do hospitalizacji;	
			B.U18.	13. Regulacje prawne dotyczące udzielania specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w zakresie diagnostyki ultrasonograficznej w położnictwie i ginekologii;	
			B.U19.	14. Badanie USG narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej, z wykorzystaniem właściwej techniki badania USG i odpowiedniej głowicy ultrasonograficznej;	
			B.U20.	15. Wstępna ocena badania USG narządu jamy brzusznej i opis wyniku;	
			B.U21.	16. Anatomia ultrasonograficzna narządu rodnej w różnych okresach życia kobiety. Wstępna interpretacja podstawowych wyników badań USG;	
			B.U22.	17. Badanie USG według Rekomendacji Sekcji Ultrasonograficznej Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników (PTGiP) w zakresie przesiewowej diagnostyki ultrasonograficznej w ginekologii u kobiet w wieku rozwojowym (badanie przez powłoki brzuszne lub przezodbytnicze), rozrodczym, okołomenopauzalnym i	
			B.U23.		

				pomenopauzalnym; 18. Obrazy badania USG w przypadku ciąży ektopowej o różnej lokalizacji – analiza i rozpoznanie; 19. Badania USG wczesnej ciąży i jej umiejscowienie. Ocena: - prawidłowości rozwoju pęcherzyka ciążowego - wieku ciążowego, - masy płodu, - dojrzałości płodu, - położenia płodu; 20. Badanie USG ciąży niskiego ryzyka w poszczególnych trymestrach ciąży i opis wyniku. Ocena: - prawidłowości rozwoju, - wielkości płodu, - wykluczenia dużych wad anatomicznych płodu, - stanu płodu i popłodu (łożyska i płynu owodniowego); 21. Wstępna ocena płodu i struktur w otoczeniu płodu za pomocą różnych technik ultrasonograficznych; 22. Pogłębiona ocena serca, układu krążenia i innych struktur płodu za pomocą różnych technik ultrasonograficznych; 23. Stopień zaawansowania główki w kanale rodym na podstawie badania USG; 24. Badanie USG w położu w ramach diagnostyki krwawień po porodzie i zapalenia błony śluzowej macicy; 25. Ocena blizny po cięciu cesarskim i powikłań pooperacyjnych; 26. Ocena i interpretacja objętości moczu zalegającego w pęcherzu moczowym po mikcji; 27. Interpretacja podstawowych wyników badań USG z wykorzystaniem techniki: - przezpochwowej, - przezodbytnej - przezbrzuszej w położnictwie i ginekologii.	
9	Opieka specjalistyczna nad kobietą i jej rodziną w ujęciu interdyscyplinarnym: OPIEKA W ONKOLOGII GINEKOLOGICZNEJ	17+5	B.U24. B.W22. B.W23 B.W24. B.W25. B.W26. B.W27. B.U25. B.U26.	1. Etiopatogeneza, rozpoznanie histopatologiczne, objawy kliniczne, podział na stopnie kliniczne według Międzynarodowej Federacji Ginekologów i Położników (The International Federation of Gynecology and Obstetrics, IFGO) oraz stopnie zaawansowania nowotworu według klasyfikacji stopnia zaawansowania nowotworu TNM (Tumour – guz (pierwotny), Node – węzeł (chłonny), Metastases – przerzuty (odległe)) w przypadku nowotworów narządu rodowego i piersi; 2. Zasady leczenia pacjentki z objawami niepożądanymi wynikającymi z choroby nowotworowej lub podjętej terapii, i opieki nad taką pacjentką; 3. Objawy i metody rozpoznawania powikłań po radioterapii, chemioterapii, hormonoterapii i immunoterapii, sposoby zapobiegania takim powikłaniom oraz sposoby terapii spersonalizowanej i pielęgnacji; 4. Specyfika opieki nad pacjentką w terminalnej fazie choroby nowotworowej; 5. Aktualne standardy postępowania w opiece okołoporodowej nad pacjentką z	praca pisemna, odpowiedź ustna, wykonanie zadania, analiza przypadku, test, prezentacja, egzamin

			B.U27.	chorobą nowotworową;	
			B.U28.	6. Istota psychoterapii jako metody wspomagającej w farmakologicznym leczeniu bólu nowotworowego;	
			B.U29.	7. Diagnostyka chorób nowotworowych narządu rodno i w przygotowaniu kobiety do badania oraz interpretować wyniki badań diagnostycznych stosowanych w ginekologii, ginekologii onkologicznej lub onkologii ginekologicznej; 8. Opieka nad pacjentką poddaną leczeniu różnymi metodami, w tym metodą brachyterapii lub teleterapii oraz chemioterapii i radioterapii. Zasady zachowania się pacjentki podczas leczenia wymienionymi metodami oraz po zakończonej terapii; 9. Zapobieganie powikłaniom wynikającym z prowadzonej terapii oraz z terminalnej fazy choroby – plan i realizacja. Opieka w sytuacji wystąpienia powikłań; 10. Ocena stanu zdrowia pacjentki z chorobą nowotworową w okresie okołoporodowym – plan i realizacja opieki; 11. Sytuacja psychologiczna pacjentki i jej reakcja na chorobę nowotworową, proces terapii i jego następstwa oraz działania psychoterapeutyczne.	
10	Opieka specjalistyczna nad kobietą i jej rodziną w ujęciu interdyscyplinarnym: OPIEKA W LECZENIU SYSTEMOWYM NOWOTWORÓW		B.W28.	1. Klasyfikacja poszczególnych grup leków przeciwnowotworowych stosowanych w onkologii oraz rodzaje leczenia systemowego;	
			B.W29.	2. Zasady podawania roztworów leków przeciwnowotworowych oraz zasady postępowania w przypadku wynacznienia leku cytostatycznego;	
			B.W30.	3. Toksyczne oddziaływanie leków cytostatycznych na personel medyczny oraz sposoby ochrony przed ich szkodliwym działaniem;	
			B.W31.	4. Objawy uboczne leczenia systemowego oraz powikłania tego leczenia ze względu na czas ich występowania;	
			B.U30.	5. Przygotowanie pacjentki do leczenia systemowego nowotworu oraz planowanie i realizacja opieki w trakcie leczenia systemowego;	
			B.U31.	6. Wynecznienie leków cytostatycznych – przeciwdziałanie. Ocena reakcji miejscowej po wynecznieniu i interwencja;	
			B.U32.	7. Przygotowanie pacjentki do życia z chorobą nowotworową i ograniczeniami wynikającymi z leczenia systemowego;	
			B.U33.	8. Edukacja pacjentki, jej rodziny lub opiekuna w zakresie stosowania odpowiedniej diety w trakcie leczenia systemowego i po takim leczeniu, uwzględniając zasady żywienia doustnego, dojelitowego i pozajelitowego;	
11	Opieka specjalistyczna nad kobietą i jej rodziną w ujęciu interdyscyplinarnym: OPIEKA NAD KOBIEĄ Z CUKRZYĄ W OKRESIE OKOŁOPORODOWYM		B.W32.	1. Zakres opieki nad kobietą z cukrzą w okresie prekonceptyjnym i okołoporodowym (ciążną, rodzącą i w okresie połogu) i nad jej dzieckiem;	
			B.W33.	2. Zasady przygotowania kobiety z cukrzą do zajęcia w ciążę,	
			B.W34.	- metody edukacji w zakresie samokontroli	
			B.W35.	- metody monitorowania glikemii, glikozurii i acetonurii,	
			B.W36.	- zasady postępowania w przypadku hipoglikemii i hiperglikemii	
			B.U34.	- zasady postępowania w przypadku pojawienia się stanów zagrożenia życia występujących w cukrzy;	
			B.U35.	3. Standardy postępowania w opiece okołoporodowej nad kobietą z chorobami metaboliczną i endokrynologiczną; 4. Metody planowania ciąży dla kobiet z cukrzą przedciążową i przeciwwskazania do	

				zajścia w ciążę wynikające z przewlekłych powikłań choroby, 5. Zasady kwalifikacji ciężarnej do sposobu ukończenia ciąży i sposób postępowania z kobietą z cukrzycą – rodzącą i w okresie połogu; 6. Zakres specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w ramach opieki nad kobietą ciężarną z cukrzycą; 7. Ocena stanu zdrowia pacjentki z chorobami metaboliczną i endokrynologiczną w okresie okołoporodowym oraz opieka; 8. Zagrożenia dla kobiety z cukrzycą i jej dziecka wynikające z ciąży nieplanowanej i planowanej; 9. Indywidualny plan opieki nad kobietą z cukrzycą oraz założenia dietetyczne dla kobiety ciężarnej z zaburzeniami węglowodanowymi w zależności od wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI) i trymestru ciąży;	
12	Opieka specjalistyczna nad kobietą i jej rodziną w ujęciu interdyscyplinarnym: LECZENIE RAN W PRAKTYCE ZAWODOWEJ POŁOŻNEJ		B.U36.		
			B.W37.	1. Charakterystyka rany przewlekłej, odleżynowej i owrzodzeń w przebiegu choroby nowotworowej, z uwzględnieniem czynników ryzyka, patomechanizmu zaburzenia gojenia ran, klasyfikacji i klinicznych metod oceny ran niegojących się;	
			B.W38.	2. Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne zachowawcze i zabiegowe, z uwzględnieniem metod wspomagających proces gojenia i pielęgnacji ran niegojących się, zanieczyszczonych, zakażonych i przewlekłych, w tym odleżyn i owrzodzeń nowotworowych;	
			B.W39.		
			B.W40.	3. Rodzaje lewaseptyków, antyseptyków i opatrunków stosowanych w leczeniu i pielęgnacji ran oraz zasady ich doboru i refundacji;	
			B.W41.	4. Zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową do samoopieki oraz jego rodziny lub opiekuna do opieki nad takim pacjentem, zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji oraz zasady stałej i kompleksowej opieki nad pacjentem (kobietą, noworodkiem, niemowlęciem) z przetoką jelitową i moczową;	
			B.U37.	5. Zasady edukacji pacjentki z raną przewlekłą, odleżynową, przetoką jelitową i moczową oraz jej rodziny lub opiekuna;	
			B.U38.	6. Czynniki ryzyka zaburzające proces gojenia ran, klasyfikacja i kliniczna ocena rany niegojącej się. Rozpoznanie powikłania rany;	
			B.U39.	7. Działania pielęgnacyjne i terapeutyczne ran:	
			B.U40.	- niegojących się,	
			B.U41.	- zanieczyszczonych,	
			B.U42.	- zakażonych,	
				- przewlekłych, w tym odleżyn i owrzodzeń nowotworowych	
				- przetok jelitowej i moczowej;	
			B.U43.	8. Dobór metody leczenia do rodzaju i stanu rany metody leczenia rany; 9. Nowoczesne opatrunki; 10. Sprzęt i środki do zaopatrzenia przetoki jelitowej i moczowej Doradztwo pacjentce, jej rodzinie lub opiekunowi w zakresie refundacji i doboru sprzętu i możliwości wsparcia społecznego w zakresie uprawnień zawodowych położnej; 11. Doradztwo członkom zespołu interdyscyplinarnego w zakresie profilaktyki ran i ich nowoczesnego leczenia; 12. Edukacja pacjentki, jej rodziny lub opiekunów o możliwościach diagnostyki i leczenia specjalistycznego ran. 13. Edukacja pacjentki jej rodziny lub opiekuna w zakresie postępowania	

				zapobiegającego wystąpieniu rany przewlekłej i powikłań rany oraz opieki nad pacjentką z raną;	
13	Opieka specjalistyczna nad kobietą i jej rodziną w ujęciu interdyscyplinarnym: OPIEKA INTERPROFESJONALNA W OKRESIE OKOŁOPORODOWYM		B.W42. B.W43. B.W44. B.W45. B.W46. B.W47. B.W48. B.U44. B.U45. B.U46. B.U47. B.U48.	1. Psychologiczne aspekty niepełnosprawności i ich znaczenie dla funkcjonowania kobiety niepełnosprawnej w okresie okołoporodowym oraz dla funkcjonowania jej rodziny; 2. Psychologiczne aspekty komplikacji ciąży-położniczych i problemy psychoseksualne kobiet po porodzie; 3. Zalecenia dietetyczne dla kobiet z patologicznym przebiegiem ciąży oraz z różnymi nawykami żywieniowymi i zaburzeniami odżywiania; 4. Zasady diagnostyki, profilaktyki i leczenia chorób uwarunkowanych genetycznie oraz organizację opieki w tym zakresie; 5. Zasady opieki nad kobietą w okresie okołoporodowym z chorobą autoimmunologiczną i po przeszczepie narządów; 6. Zasady opieki nad kobietą w okresie okołoporodowym i noworodkiem uzależnionymi od środków odurzających i psychotropowych; 7. Międzynarodowe procedury mające na celu minimalizowanie ryzyka transmisji wertykalnej wirusa HIV od matki do płodu; 8. Organizacja i współpraca z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie opieki nad kobietą w okresie okołoporodowym z chorobą przewlekłą i o niepomyślnym rokowaniu oraz kobietą niepełnosprawną, jej rodziną lub opiekunem; 9. Objawy współuzależnienia i wdrażanie adekwatnego postępowania oraz opieka w środowisku domowym nad kobietą w okresie prekonceptyjnym i okołoporodowym oraz nad noworodkiem uzależnionymi od alkoholu, środków odurzających i psychotropowych; 10. Objawy zaburzeń odżywiania w okresie ciąży, w tym pregoreksji, niedoborów mineralno-witaminowych wynikających z restrykcyjnych diet. Planować działania przeciwdziałającego ich możliwym niekorzystnym skutkom dla kobiety ciężarnej i płodu; 11. Różne formy wsparcia dla kobiety w sytuacjach trudnych w okresie ciąży i porodu, z uwzględnieniem prenatalnej opieki hospicyjnej, oraz po kolejnych niepowodzeniach prokreacyjnych; 12. Aktualne międzynarodowe procedury mające na celu zminimalizowanie ryzyka transmisji wertykalnej wirusa HIV od matki do płodu.	
14	Edukacja w praktyce zawodowej położnych: EDUKACJA I WSPARCIE KOBIETY W OKRESIE LAKTACJI	12	B.W49. B.W50. B.W51. B.W52. B.U49. B.U50. B.U51.	1. Rekomendacje, programy organizacji promujących karmienie piersią, normy etyczne odnoszące się do udzielanych świadczeń zdrowotnych w zakresie karmienia piersią oraz regulacje prawne; 2. Przebieg specjalistycznej porady laktacyjnej realizowanej przez edukatora do spraw laktacji; 3. Czynniki sprzyjające laktacji i zaburzające laktację. 4. Zasady postępowania w przypadku sytuacji trudnych w laktacji - trudnych w laktacji po operacji chirurgicznej piersi, - trudnych w laktacji po operacji bariatrycznej, - relaktacji - laktacji indukowanej; 5. Udzielanie porad laktacyjnych;	egzamin, wykonanie zadania, odpowiedź ustna

				6. Planowanie działań edukacyjnych w przypadku wystąpienia problemów laktacyjnych i sytuacji trudnych w laktacji (w tym po operacji chirurgicznej piersi i bariatrycznej) oraz w przypadku relaktacji i laktacji indukowanej; 7. Ewaluacja skuteczności prowadzonych działań edukacyjnych w zakresie laktacji; 8. Wpływ leków, używek i chorób zakaźnych na laktację oraz możliwość karmienia piersią.	
15	Edukacja w praktyce zawodowej położnych: EDUKACJA W CUKRZYCY		B.W53.	1. Zasady koordynacji działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej w celu uzyskania przez kobiety z cukrzycą normoglikemii przy zminimalizowaniu ryzyka hipoglikemii oraz polepszenia jakości życia; 2. Dobór metod, form i środków dydaktycznych w prowadzeniu edukacji terapeutycznej kobiety z cukrzycą i jej rodziny; 3. Psychologiczne czynniki wpływające na przestrzeganie zaleceń przez kobietę z cukrzycą; 4. Poradnictwo w zakresie opieki prekoncepcyjnej, okołoporodowej i w okresie połogu nad kobietą z cukrzycą i jej dzieckiem; 5. Ewaluacja skuteczności programu edukacji kobiety z cukrzycą.	
			B.W54.		
			B.W55.		
			B.U52.		
			B.U53.		
16	Edukacja w praktyce zawodowej położnych: EDUKACJA UROGINEKOLOGICZNA		B.W56.	1. Czynniki ryzyka zaburzeń uroginekologicznych związanych z ciążą i porodem, ogólnym stanem zdrowia, wiekiem oraz stylem życia; 2. Metody oceny siły mięśni dna miednicy 3. Badania diagnostyczne stosowane w uroginekologii 4. Zasady treningu i profilaktyki dysfunkcji mięśni dna miednicy: - w wysiłkowym nietrzymaniu moczu, - zespole pęcherza nadreaktywnego - obniżeniu pęcherza nadreaktywnego, - dysfunkcji występujących po operacjach w obrębie podbrzusza, po ciąży i porodzie; 5. Metody profilaktyki schorzeń uroginekologicznych oraz postępowanie terapeutyczne w zaburzeniach uroginekologicznych; 6. Czynniki ryzyka zaburzeń uroginekologicznych; 7. Planowanie edukacji pacjentki i opieki nad pacjentką w celu zniwelowania skutków działania czynników ryzyka zaburzeń uroginekologicznych oraz wzmocnienia mięśni dna miednicy; 8. Interpretacja wyników badań diagnostycznych z zakresu uroginekologii oraz postępowanie fizykoterapeutyczne; 9. Program edukacji pacjentki w zakresie profilaktyki nietrzymania moczu: - w okresie ciąży, - po porodzie, - w okresie klimakterium, - po operacjach ginekologicznych.	
			B.W57.		
			B.W58.		
			B.U54.		
			B.U55.		
			B.U56.		
17	Edukacja w praktyce zawodowej położnych: EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W CHOROBACH		B.W59.	1. Zasady kompleksowej opieki nad pacjentką z chorobą nowotworową narządu rodowego i piersi w różnym stopniu zaawansowania oraz prowadzenia edukacji terapeutycznej; 2. Zasady edukacji pacjentki, jej rodziny lub opiekuna w zakresie podawania i świadomego dozowania leków przeciwbólowych oraz monitorowania bólu nowotworowego; 3. Edukacja terapeutyczna pacjentki, jej rodziny lub opiekuna w zakresie objawów ubocznych leczenia onkologicznego, zapobiegania powikłaniom wynikającym z	
			B.W60.		
			B.U57.		
			B.U58.		

	ONKOLOGICZNO-GINEKOLOGICZNYCH			choroby lub procesu leczenia oraz w zakresie rehabilitacji wczesnej i późnej po leczeniu onkologicznym narządu rodowego i piersi, a także po operacjach rekonstrukcyjnych; 4. Działania w zakresie profilaktyki chorób ginekologicznych narządu rodowego w okresie klimakterium i senium.	
18	Koordynowana opieka zdrowotna	2	B.W61.	1. Modele opieki koordynowanej funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach Unii Europejskiej, w szczególności opieki koordynowanej nad kobietą ciężarną; 2. Zadania koordynatora świadczeń zdrowotnych w wybranych rodzajach świadczeń; 3. Zasady koordynowania programów zdrowotnych oraz organizację procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w różnych obszarach systemu ochrony zdrowia z uwzględnieniem aktualnych zmian systemowych; 4. Zasady funkcjonowania zespołów interprofesjonalnych w opiece zdrowotnej w oparciu o wybrane obszary specjalistycznych świadczeń zdrowotnych, w tym w opiece koordynowanej nad kobietą ciężarną; 5. Zasady orzekania o czasowej niezdolności do pracy i wystawiania zaświadczeń o czasowej niezdolności do pracy. 6. Proces udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie uprawnień zawodowych położnej, z uwzględnieniem kryterium jakości i efektywności – planowanie i koordynacja; 7. Realizacja świadczeń zdrowotnych dla kobiet w okresie okołoporodowym w zakresie opieki położniczej; 8. Wskazania zdrowotne na podstawie oceny stanu zdrowia kobiety lub jej dziecka.	
			B.W62.		
			B.W63.		
			B.W64.		
			B.W65.		
			B.U59.		
			B.U60.		
			B.U61.		
19	Badania naukowe w praktyce zawodowej położnej	3	C.W1.	1. Uwarunkowania rozwoju badań naukowych w położnictwie; 2. Priorytety badań naukowych w położnictwie; 3. Dobre praktyki w badaniach naukowych; 4. Metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w jakościowych i ilościowych badaniach naukowych; 5. Zasady opracowania modelu badawczego, w tym cel, problemy badawcze i zmienne, wskaźniki do zmiennych, metody, techniki i narzędzia badawcze oraz dobór grupy do badań; 6. Zasady analizy i prezentacji wyników badań naukowych oraz ich upowszechniania; 7. Uwarunkowania rozwoju badań naukowych w położnictwie; 8. Priorytety badań naukowych w położnictwie w ujęciu międzynarodowym, europejskim i krajowym; 9. Charakterystyka metod, technik i narzędzi badawczych stosowanych w badaniach naukowych w pielęgniarstwie i położnictwie; 10. Model badawczy - cel badań, problemy badawcze, zmienne, wskaźniki do zmiennych, metody, techniki i narzędzia badawcze oraz dobór grupy do badań; 11. Badanie naukowe, prezentacja i interpretacja wyników oraz odniesienie do aktualnego stanu wiedzy.	odpowiedź ustna, analiza przypadku
			C.W2.		
			C.W3.		
			C.W4.		
			C.W5.		
			C.W6.		
			C.U1.		
			C.U2.		
			C.U3.		
			C.U4.		
			C.U5.		
20	Statystyka medyczna	3	C.W7.	1. Zasady przygotowywania baz danych do analiz statystycznych; 2. Narzędzia informatyczne, testy statystyczne i zasady opracowania wyników badań naukowych;	zaliczenie pisemne , wykonanie zadania
			C.W8.		

			C.U6.	3. Przygotowanie bazy danych do obliczeń statystycznych; 4. Testy parametryczne i nieparametryczne dla zmiennych zależnych i niezależnych.	
			C.U7.		
21	Informacja naukowa	2	C.W9.	1. Źródła naukowej informacji medycznej; 2. Sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych; 3. Specjalistyczna literatura naukowa krajowa i zagraniczna, naukowe bazy danych oraz informacji, dane przekazywane przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia ginekologiczne, położnicze i neonatologiczne – przedstawienie dostępnych baz danych.	test, odpowiedź ustna, projekt, wykonanie zadania
			C.W10.		
			C.U8.		
22	Praktyka zawodowa położnej oparta na dowodach naukowych	3	C.W11.	1. Zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w położnictwie (Evidence Based Midwifery Practice); 2. Założenia i zasady opracowywania standardów postępowania położnej z uwzględnieniem praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie i położnictwie; 3. Zasady i etapy przygotowania rekomendacji, wytycznych i zaleceń w zakresie praktyki zawodowej położnej opartej na dowodach naukowych; 4. Różnice między praktyką opartą na dowodach naukowych a praktyką opartą na faktach; 5. Etapy praktyki opartej na dowodach naukowych; 6. Charakterystyka poziomów i stopni dowodów naukowych; 7. Wyniki badań naukowych w zakresie opieki położniczej, ginekologicznej i neonatologicznej niezbędne do podjęcia właściwej decyzji w praktyce zawodowej położnej; 8. Rekomendacje w zakresie praktyki zawodowej położnej w oparciu o dowody naukowe.	praca pisemna, wykonanie zadania
			C.W12.		
			C.W13.		
			C.U9.		
			C.U10.		
			C.U11.		
			C.U12.		
			C.U13.		
23	Praktyka zawodowa położnej w perspektywie międzynarodowej	2	C.W14.	1. Systemy kształcenia na studiach przygotowującego do wykonywania zawodu położnej i kształcenia podyplomowego położnych w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej; 2. Struktura i zasoby położnictwa w Europie i na świecie oraz prognozy ich rozwoju; 3. Procedura uznawania kwalifikacji zawodowych położnych w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach europejskich; 4. Systemy opieki położniczej i współczesne kierunki rozwoju autonomii zawodu; 5. Główne zagrożenia środowiska pracy położnych w Europie i na świecie; 6. Inicjatywy i strategię międzynarodowe dotyczące ochrony i promocji zdrowia kobiet; 7. Zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń zdrowotnych w świetle prawa Unii Europejskiej; 8. Role i zadania krajowych i międzynarodowych organizacji położniczych: - Polskiego Towarzystwa Położnych, - Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (International Confederation of Midwives, ICM), - Europejskiego Stowarzyszenia Położnych (European Midwives Association, EMA); 9. Role i priorytety polityki zdrowotnej: - Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO)	zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna, prezentacja
			C.W15.		
			C.W16.		
			C.W17.		
			C.W18.		
			C.W19.		
			C.W20.		
			C.W21.		
			C.W22.		
			C.U14.		
			C.U15.		
			C.U16.		

			C.U17.	- Unii Europejskiej. 10. Analiza dokumentów: - Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) - Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (ICM), w zakresie aktualnego stanu położnictwa i uwarunkowań rozwoju zawodu położnej; 11. Systemy kształcenia i uprawnienia zawodowe położnych w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą; 12. Modele opieki położniczej w kontekście rozwoju zawodu położnej i zachodzących zmian w zakresie opieki nad kobietą w różnych okresach życia i jej dzieckiem; 13. Analiza inicjatyw i strategii międzynarodowych dotyczące ochrony i promocji zdrowia kobiet. Organizacja opieki nad kobietą w różnych okresach życia i w różnym stanie zdrowia na podstawie pozyskanych informacji.	
24	Fakultet: Seminaria z zakresu wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne	6			
25	Ordynowanie leków i wystawianie recept	1			
26	Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych- Realizowane w ramach wszystkich przedmiotów				wykonanie zadania, odpowiedź ustna, analiza przypadku